

CONSULTATIE GSM 900; CONSULTATIE BETREFFENDE FREQUENTIEBELEID

Geachte Minister Brinkhorst,

Amsterdam, 7 december 2005

Gaarne maak ik als voorzitter van de actiegroep *Bezorgde Bewoners en Zendmasten* (BeBeZ, Amsterdam) van de gelegenheid gebruik om met het volgende een bijdrage te leveren aan de zgn. "Confrontatie betreffende Frequentiebeleid 2005".

1. In BeBeZ hebben we ons afgevraagd waarom nu uitgerekend een Minister van Economische Zaken zich moest meester maken van een materie die de gezondheid, het welbevinden etc. van het grootste deel der Nederlanders zo direct raakt? Waarvandaan komt toch Uw arrogantie om met leken-kennis over die materie, zonder consultatie VOORAF van een reeks andere ministeries, van onafhankelijke deskundigen, nog maar te zwijgen van de meest betrokkenen, de bewoners en omwonenden van masten-huizen, te handelen als gedaan is in deze zaak? Vanwege de schijnbaar lucratieve deal met providers van GSM, UMTS e.d. masten/diensten, met *companies* dus die U direct in gijzeling nemen als afgeweken wordt van de totaal ondoordachte plannetjes? Vanwege de inderdaad flinke buidel geld waarmee U zich heeft laten kopen, totaal niet gehinderd door enige kennis van de ellendige maatschappelijke gevolgen van Uw deal? Vanwege de door U gecreëerde mogelijkheden die gevolgen op anderen (gemeenten, individuen) af te wentelen, terwijl de verantwoordelijkheid daarvoor met behulp van de gebruikelijke alibi-verschaffende clubs en desnoods met dreigementen wordt genegeerd? Uw slikken-en-desnoods-stikken *policy* is bij deze of gene nog voor wijs en krachtadig ministerieel gedrag gehouden. Het moet toch een domper op deze twijfelachtige vreugde zijn, dat talloze gemeentes en individuen U nu met recht en reden (kunnen) beschuldigen van ondoordacht en onbehoorlijk bestuur. Waarom? Omdat de politieke besluitvorming rond deze zaak ten hemelschrijend amateuristisch en in de consequenties zo gevaarlijk als – zeg – een asbest-affaire is. U heeft gemeentes en individuen knalhard voor een gezondheids-bedreigend *fait accompli* geplaatst. Dat wordt niet gepikt.

2. Zou U in de GSM zaak al bijna niet meer the *benefit of the doubt* kunnen krijgen, in de UMTS zaak moet U dankzij de omvangrijke (inter)nationale protesten klaar wakker geschud zijn; dus nu geen uitvluchten of trukendoos meer. De Tom Poezen die de listen moesten verzinnen falen nu: de providers proberen tevergeefs in processen gemeentes te dwingen; ondanks de gebrekkige juridische hulpmiddelen lukt het ook aan individuele bezwaarmakers in toenemende mate hun zin te krijgen bij de rechter; de zo gewillige Gezondheidsraad komt met steeds onwaarschijnlijker jaarberichten (zie beneden); providers betalen eigen willige onderzoekers, die desondanks voor hen vervelende rapporten schrijven; steeds meer gemeentes en gemeenteraden hebben lak aan de ministeriële afspraakjes/dreigementen en verklaren (voorlopig) geen UMTS masten te plaatsen ..... etc. Kortom: U moet om en U gaat ook om; inspraak - hoe gebrekkig en kinderachtig nu nog steeds – moet nu kennelijk de oude alibis vervangen; de volgende stap – een verandering van beleid - is niet meer te vermijden, zoals wij, de slachtoffers, niet meer aan de conclusie kunnen ontkomen dat we die rol door totaal falend beleid krijgen toebedeeld. D.w.z. als U Uw frequentiebeleid niet drastisch verandert gaan de protesten in aantal, omvang en hevigheid toenemen.

3. Hoezo falend beleid? Van een Ministerie van Economische Zaken mag je dan niet verwachten dat ze zich ongelukkigerwijs als domme leken op het gebied van de gezondheid begeven, maar wel dat het zich om economische zaken bekommert. Uitgerekend op dat terrein zou ook wel eens een ernstige en kostbare tegenslag voor U kunnen optreden. Dankzij de vele acties en de vele discussies in allerlei buurten door heel Nederland zullen de schadeclaims uiteindelijk ook daar aankomen waar ze o.i. thuishoren, bij Uw ministerie: ten eerste vanwege de waardevermindering van de panden waarop UMTS- of andere masten voorkomen; ten tweede vanwege de waardevermindering van panden die in de buurt van dergelijke masten staan; ten derde, vanwege het niet betalen van huurverhogingen in panden waarop dergelijke masten zijn geplaatst. Wat gaat U daar nu tegen doen ? Niets, alleen de rekening betalen. Geen Gezondheidsraad geeft U raad in deze!

4. So what? Stelt zo'n advies nu dan nog wat voor? Als we op het jongste advies van deze Gezondheidsraad (23 november j.l. aan de staatssecretaris van VROM) moeten afgaan, moet

die vraag inderdaad ontkend worden. Alle denkbare rapporten van de meest achtenswaardige instituten en personen waar ook ter wereld zijn totaal waardeloos voor deze Haagse dames en heren. Als zij gelijk hadden dat momenteel in het geheel geen onderzoek voldoet aan hun "wetenschappelijke kwaliteitseisen", terwijl ze verdomd goed weten dat "wereldwijd zeer veel mensen zich in deze situatie [een verhoogd risico op het krijgen van kanker] bevinden en velen van hen zich ook daadwerkelijk zorgen hierover maken" (dat durft men te schrijven in 2005, p. 22), dan weet iedere ordentelijke arts dat die masten niet geplaatst mogen worden op grond van zijn/haar beroeps-*eed* [*in dubio abstine; in geval van twijfel, niet handelen*].

Wordt er door deze raad onverhoopt wel een onontkoombaar bewijs ontdekt, dan is het toeval en nog eens toeval (p. 30). Als er met goed fatsoen helemaal geen punt meer aan te draaien valt en men erkent met uitstekend Zweeds onderzoek te maken te hebben (p. 41), dan gaat men dat op volstrekt ongeoorloofde wijze op één hoop gooien met oud, kennelijk slecht onderzoek om maar tot de conclusie te kunnen komen: "Alles bij elkaar blijft het onduidelijk ...." (p. 42) ! En als het gaat over de "lichamelijke klachten veroorzaakt ... door blootstelling aan EM velden", dan volgt een absolute uitsmijter (p. 57). Eerst wordt geconcludeerd dat voor dergelijke klachten GEEN "wetenschappelijke gronden" bestaan om dan vrolijk vast te stellen: "Bij sommige mensen die dergelijke klachten thans hebben, nemen deze ernstige vormen aan."! Ernstige klachten, inderdaad, en toch nemen dit soort lieden de verantwoording voor continuering van de plaatsing van masten. Een schande als zoiets serieus genomen wordt. Maar, voor Ministers in het nauw, zo weten we nu, is uit niets zelfs een kogel te fabriceren.

5. Ik wil best aannemen dat U verstandiger bent dan Uw collega. De betekenis van het volgende zal U dan minder vlug ontgaan. Uitgerekend op grond van boven bedoeld en soortgelijk uitzonderlijk knap Zweeds onderzoek is de Zweedse Hoge Raad na uitvoerige consultaties tot een lange reeks be- en veroordelingen gekomen (*Miljööverdomstolen*, nr. M 7485-04 van 12 Oct. 2005). Daarvan noem ik slechts onaanvaardbare risico's met mobiele telefoons; het overschrijden van limieten indien kortbij masten wordt verkeer; het veroorzaken van psychische problemen voor omwonenden ("Angst aanjagen is een illegale activiteit die ook valt onder de definitie van gevaarlijk voor de omgeving"); het bestuur van iedere gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor toepassing en handhaving van de

milieuwetgeving en niet de landelijke overheid (laat staan een Ministerie van Economische Zaken), etc. Dat komt slecht uit: eens zal toch in het meest milieuverzichte land van Europa, Nederland, dit voorbeeld gevolgd worden.

6. Op het lage Haagse ons-kent-ons niveau zal het vergelijkbaar slecht uitkomen dat nu ook leden uit die Gezondheidsraad, moe van het ambtelijke gesjoemel en amateurisme, in samenwerking met leden van TNO, GGD, RIVM etc., etc. - verenigd in het *Platform Gezondheid en Milieu* - tot vergaande conclusies en advisering komen (10 November 2005). Het lijken wel de leuzen van BeBeZ tijdens de eerste anti-UMTS demonstratie, maar het zijn citaten van dit *Platform* - advies: "Plaats voorlopig geen masten op of nabij 'gevoelige' bestemmingen, zoals peuterzalen, scholen, ziekenhuizen en bejaardenoorden. Vermijd ook 'antennewouden' van meerdere providers op bewoonde gebouwen." Heel verstandig wordt ook de noodzaak bepleit "de verschillende bronnen van straling in kaart" te brengen, zodat de wolk van straling om menig huis zichtbaar wordt.

Geachte Minister Brinkhorst, wellicht zal het U duidelijk zijn, dat deze BeBeZ bijdrage aan de "Confrontatie betreffende Frequentiebelied" nog lang voortgezet kan worden. Dat is echter minder interessant dan onze conclusies, nl. dat op grond van het bovenstaande

- a. het huidige frequentiebeleid nauwelijks of niet "kan bijdragen aan duurzame economische groei";
- b. "innovatie en kennisontwikkeling" voornamelijk te vinden zal zijn in niet-ambtelijk gestuurd onderzoek dat in eerste instantie de belangen van niet-providers dient;
- c. pas daarmee kan op een flexibele wijze ingespeeld worden op "ontwikkelingen in de markt en in de techniek" en wel de markt van de talloze Nederlandse consumenten die niet bereid zijn aftandse technologie door hun strot geduwd te krijgen voor hoge prijzen, om daarvoor met onaanvaardbare doses straling beloond te worden.

Met niet al te vriendelijke groeten.

Dr. Hans Derks

Voorzitter BeBeZ
Spuistraat 247-IV
1012 VP Amsterdam